

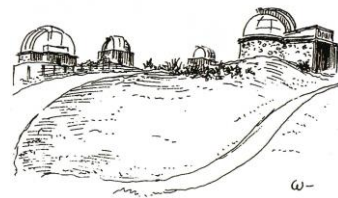
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

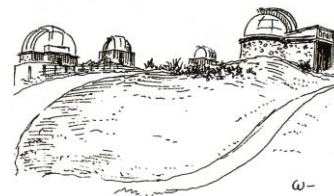

11. årgang nr. 10

Nattehimlen oktober 2022

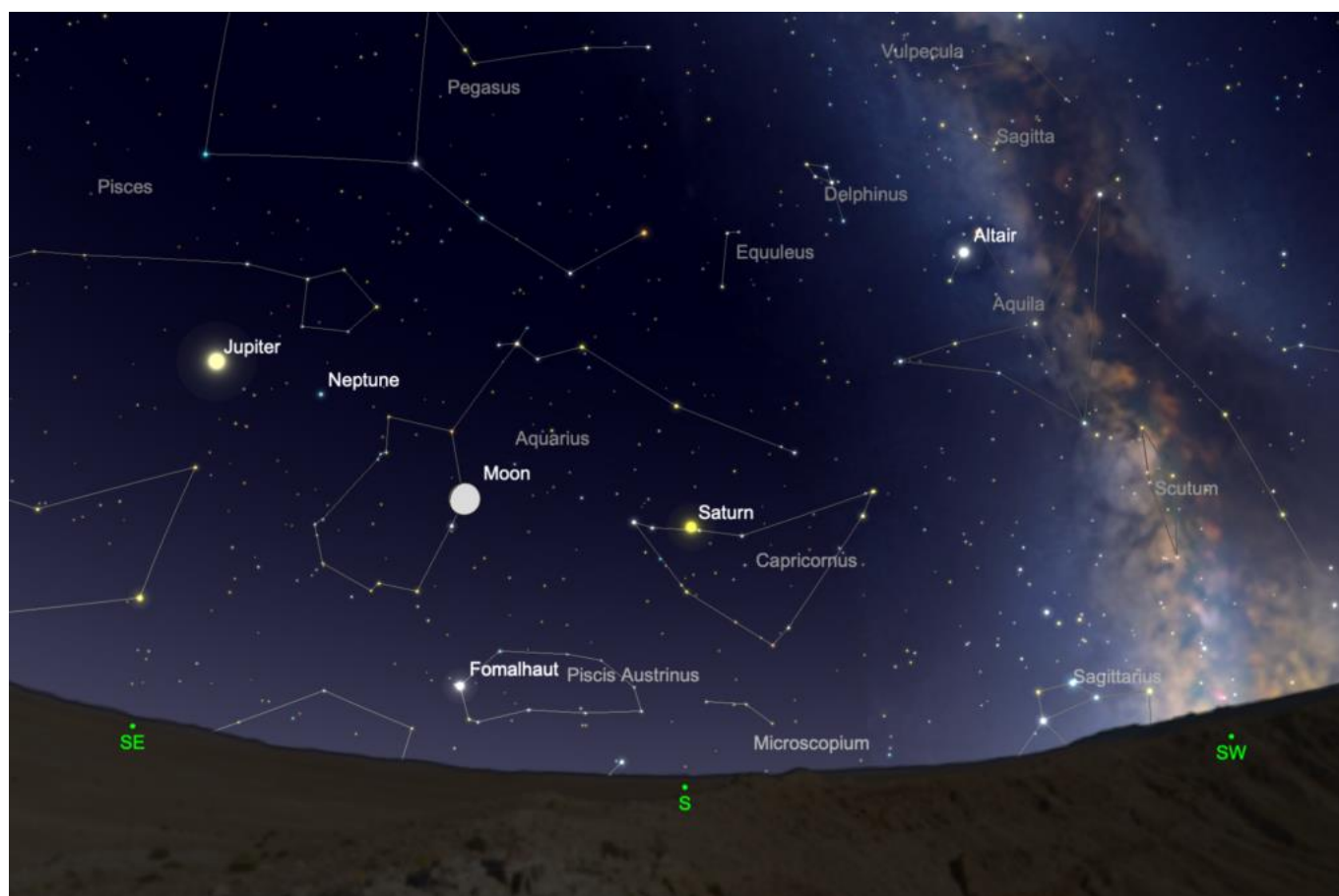

Mælkevejen

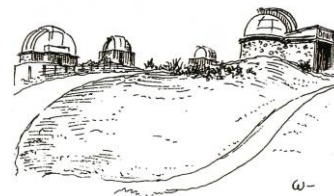

Når vejret samarbejder er oktober en god måned til observationer på himlen. Mælkevejen ses i vest tillige med stjerner, som var fremtrædende i den nordlige sommer. Efterårets stjerner dominerer højt oppe, og den nordlige vinters stjerner begynder at dukke op på den østlige horisont. Bedst af alt kan du på en god aften observere uden at blive for længe oppe. Jupiter og Saturn forbliver fremtrædende, begge er stadig store nok til lovende observationer med teleskopet. Mars fortsætter med at vokse i størrelse og lysstyrke i stjernebilledet Tyren. Merkur har sin bedste tid om morgenen i år for observatører på vores breddegrader. Og meteorsværmene Orioniderne har nærmest ideelle betingelser.

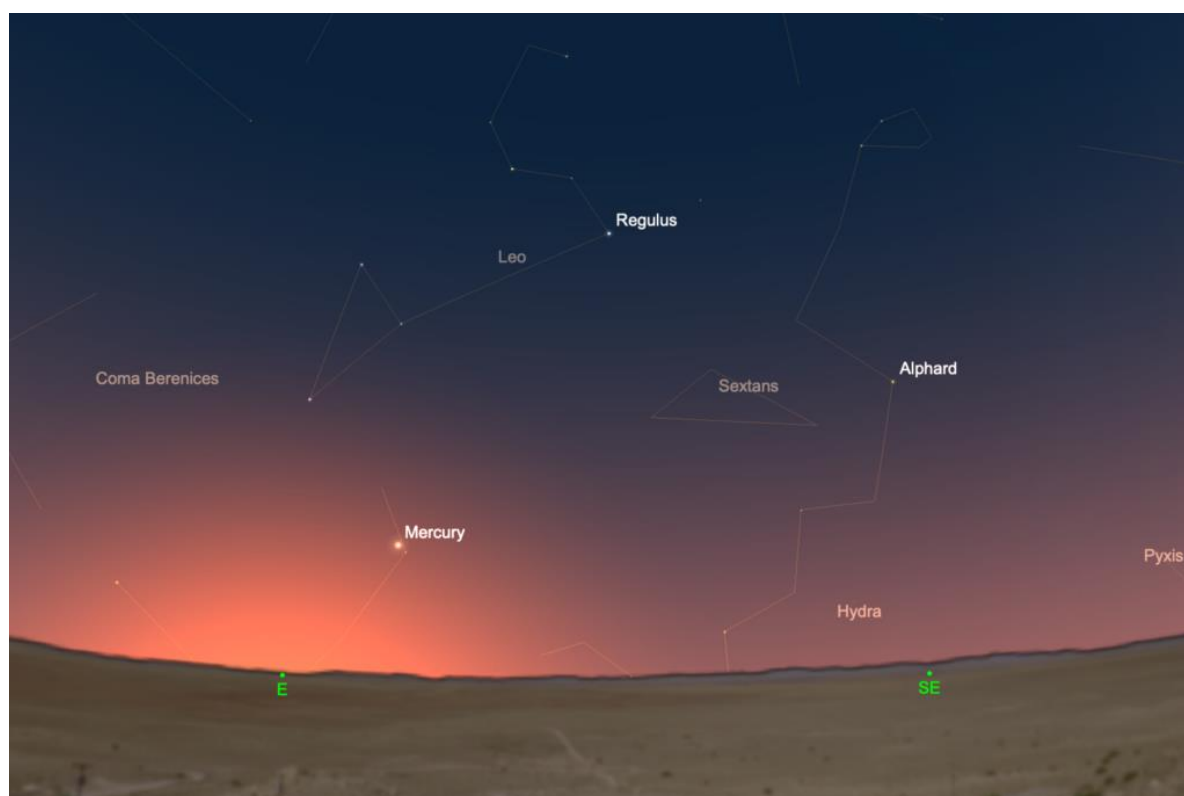
3. oktober. Månen i første kvarter 00:14 UT

En næsten fuld Måne står mellem Jupiter og Saturn om aftenen 6. oktober 2022.

6. oktober. Den tiltagende Måne befinder sig mellem Jupiter og Saturn. Jupiter har lige passeret opposition i sidste måned, og i stjernebilledet Fiskene lyser den stadig med størrelsesklasse -2.9 , og skiven er næsten $50''$ tværs over. Du kan ikke ønske dig et bedre indtryk af planeten, hvis du har en rolig himmel. Saturn præsenterer sig også med et flot syn ved Stenbukkens østlige horn, selv om den er mindre og svagere. Men, oh disse ringe! Planeten lyser med størrelsesklasse $+0.5$, og skiven spænder over $18''$.

Merkur dukker op på morgenhimlen før solopgang 8. oktober 2022.

8. oktober. Merkur ses tydeligt på morgenhimlen på vores breddegrader. I dag når den mindste planet sin største vestlige elongation omkring 18° grader fra Solen. Den er omkring 10° over den østlige horisont i god tid før solopgang og befinder sig omkring 15° grader under den østligste del af stjernebilledet Løven. Der er ingen klare stjerner eller planeter tæt på. Med størrelsesklasse -0.5 fremtræder Merkur næsten halvt belyst i et teleskop. De følgende dage øger Merkur sin lysstyrke lidt, så bevæger den sig hurtigt tilbage mod horisonten på sin vej til konjunktion i næste måned.

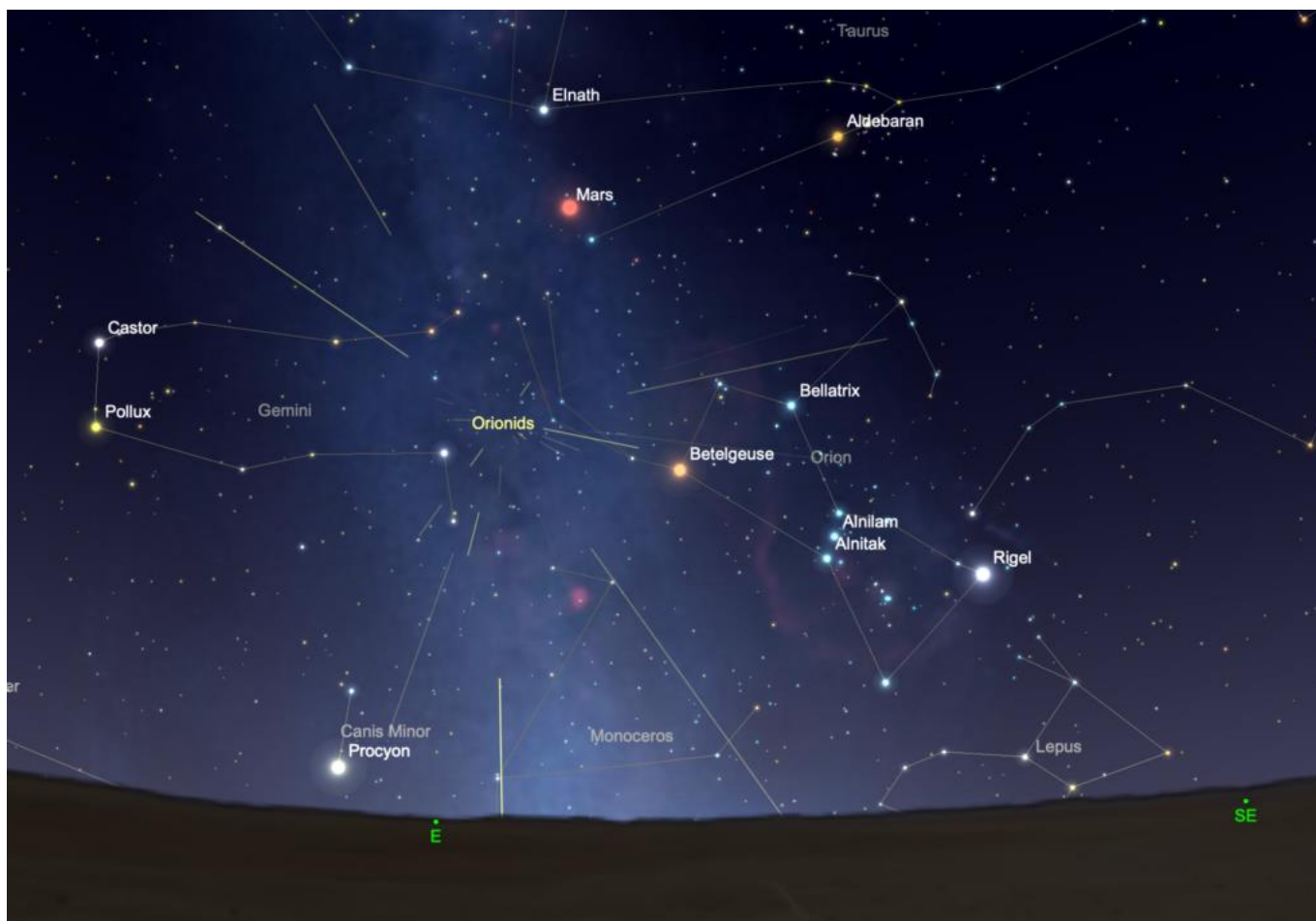
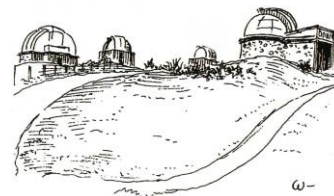
9. oktober. Fuldmåne 20:55 UT

11.-12. oktober. Månen passerer ind foran Uranus natten og morgenen til 11.-12. oktober for observatører i den nordvestlige del af Mexico, det vestlige USA og en stor del af Canada. Præcise tider afhænger af stedet, men fra min position i Calgary, Canada begynder formørkelsen kl. 11:14 PM MDT 11. oktober, når Uranus forsvinder bag den lysende del af den aftagende Måne og slutter, når den igen dukker op fra den mørke del af Månen omkring 12:19 AM MDT 12. oktober. Mere præcise tider for diverse steder kan findes via dette link: www.lunar-occultation.org/iota/planets/planets.htm

Månens lys indebærer, at det er en udfordring at spotte, når planeten forsvinder bag Månen. Det er nemmere at se, når den dukker op igen fra Månens mørke side. Du har brug for et teleskop til iagttagelserne.

14. oktober. Mars befinder sig omkring 3° syd for den 20 dage gamle Måne. Planeten står i Tyrens horn. Stjernebilledet står på den østlige himmel efter mørkets frembrud. Mars lyser med en imponerende størrelsesklasse på -0.9 og spænder over lidt mere end $13''$. I et teleskop med høj forstørrelse – med rolig himmel – kan du måske se nogle få overfladedetaljer. Det bliver bedre de næste to måneder, når Jorden indhenter Mars på dens vej til opposition 8. december.

17. oktober. Månen i sidste kvarter 17:15 UT

Meteorsværmen Orionidernes radiant.

21. oktober. Endelig – en god meteorsværm! Orioniderne, en af årets bedste, har maksimum i de tidlige morgentimer. Der er sædvanligvis op til 20-40 hurtige stjerneskud pr. time på en mørk himmel. Sværmens udspring ligger nær Orions kølle, men stjerneskuddene kan ses overalt på himlen og spores tilbage til udgangspunktet. Den maksimale aktivitet finder sædvanligvis sted mellem midnat og indtil morgengryet. Den aftagende Måne forstyrrer ikke synderligt de svageste stjerneskud i år. Ligesom Eta Aquariderne i maj, er Orioniderne små stumper af Komet 1/P Halley, som rammer den øvre atmosfære, når Jorden passerer igennem området med rester fra den berømte komet.

22. Oktober. Venus når øvre konjunktion og befinder sig på den fjerne side af Solen set fra Jorden. Planeten vil langsomt dukke op på aftenhimlen og blive synlig igen i december.

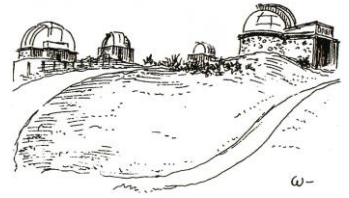
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

11. årgang nr. 10

25. oktober. Nymåne 10:49 UT

En delvis solformørkelse 23. oktober 2014. Billede krediteret - NASA Goddard.

25. oktober. Observatører i det meste af Europa (undtagen Portugal og det meste af Spanien) kan se en partiel solformørkelse. Formørkelsen indtræffer fra 08:58 UTC til 13:02 UTC, den største formørkelse indtræffer 11:00 UTC. For at se denne begivenhed, **SKAL** du benytte et sikkert solfilter. De præcise tider kan findes på siden EclipseWise.com.

Brian Ventrudo 1. oktober 2022

Oversat og bearbejdet af Tom Rosenquist Jensen 01.10.2022